

Kajaanin kaupungin ohjeistus sähköpotkulautojen operoinnille

Taustaa

Sähköpotkulaudat ovat yleistyneet eurooppalaisissa kaupungeissa viime vuosien aikana merkittävästi. Sähköpotkulautojen käyttäjien ohjeistus ja kaupungin luomat säännöt ovat perusedellytys toimivalle ja mahdollisimman vähän häiriötä aiheuttavalle järjestelmälle.

Kajaanin kaupunkia ovat lähestyneet eri sähköpotkulautoja palveluna tarjoavat yritykset. Yritykset haluaisivat tarjota kaupunkilaisille palvelujaan markkinaehtoisesti ja ilman kaupungin tukea tai muuta osallistumista. Tämän myötä on tarpeen määrittää yhteiset pelisäännöt ja alueet missä sähköpotkulaudoilla on luvallista liikkua ja mihin sähköpotkulautoja on luvallista pysäköidä.

Tieliikennealain mukaan sähköpotkulauta rinnastetaan polkupyörään, joten sähköpotkulaudan paikka liikenteessä on sama kuin polkupyörälläkin: pyörätiellä, pyöräkaistalla tai ajoradalla. Jalkakäytävillä sähköpotkulaudoilla ei saa liikkua. Liikkumisessa noudatetaan polkupyörän liikennesääntöjä. Sähköpotkulautojen suurin sallittu nopeus on 25 km/h. Yli 15 km/h kulkevat sähköpotkulaudat on varustettava äänimerkinantolaitteella, etu- ja takavalolla sekä heijastimilla.

Markkinaehtoinen sähköpotkulautaoperaattori (myöhemmin ”operaattori”) vastaa palvelun järjestämisestä, potkulautojen huollosta, siirtelystä, asiakaspalvelusta sekä siitä, että pysäköidyt potkulaudat eivät aiheuta häiriötä muille liikkujille tai katujen kunnossapidolle. Operaattori vastaa siitä, että kaupungin tässä ohjeessa määrittelemät ehdot toteutuvat.

Yhteistyö kaupungin kanssa

Operaattorin tulee pitää kaupunki ajan tasalla palvelunsa suhteen. Operaattorin tulee viestinnässään selkeästi ilmaista, että kaupunki ei ole palvelussa osallinen. Toimintaa käynnistävän operaattorin on järjestettävä Kajaanin kaupungin kanssa aloitusneuvottelu, jossa katselmoidaan pelisäännöt ja yhteistyön käytänteet. Operaattorin on järjestettävä kaupungin kanssa palaveri aina ennen kunkin potkulautakauden aloitusta, vähintään kerran vuodessa. Palaverissa käydään läpi käytännön asioita, kuten sähköpotkulautojen pysäköintiä, lautojen määrää ja edellisen kauden kokemuksia sekä saatuja palautteita. Lisäksi operaattorin on ilmoitettava kaupungille yhteystietonsa, joihin voi ottaa yhteyttä kaikissa häiriötilanteissa.

Toiminta-alue ja rajoitetut alueet

Kajaanin kaupunki ei toistaiseksi aseta rajoituksia toiminta-alueen laajuuteen. Toimintaa käynnistettäessä kaupunki voi antaa näkemyksensä sopivasta toiminta-alueesta, mutta operaattori voi valita toiminta-alueensa myös itsenäisesti. Kaupunki voi halutessaan esittää nopeusrajoituksia

kävelyintensiivisille alueille sekä pysäköintirajoituksia niille alueille, joissa potkulaudoista saattaa aiheutua ongelmia muun liikenteen tai kunnossapidon kautta.

Operaattorin tulee varmistaa, että kaupungin määrittämät nopeusrajoitetut alueet toteutuvat käytännössä ja että käyttäjät ovat tietoisia rajoitusalueista. Nopeusrajoituksen tulee perustua GPS-tekniikkaan ja sen tulee toimia luotettavasti. Nopeusrajoitetuilla alueilla potkulautojen tekninen nopeus tulee rajoittaa max 15 km/h nopeuteen. Nopeusrajoituksen tulee olla poissulkeva eikä pelkästään ohjeellinen. Sähköpotkulautojen suurin sallittu nopeus on Suomen lainsäädännön mukaisesti 25 km/h (pois lukien erilliset nopeusrajoitetut alueet, joissa nopeusrajoitus on 15 km/h). Yöaikaan klo 23-06 potkulautojen nopeus esitetään rajoitettavan kaikilla alueilla max 15 km/h nopeuteen. Operaattorin tulee myös suositella kypärän käyttöä.

Suurten tapahtumien aikaan lautojen sijaintia suositellaan tehostetusti valvottavan. Sähköpotkulautojen kasautuminen niin, että alueiden normaali käyttö estyy, tulee estää. Tarvittaessa operaattorilla tulee olla valmius rajoittaa sähköpotkulautojen käyttöä, tai poistaa ne kokonaan käytöstä tapahtumien aikana. Toiminta-alueeseen voi tulla muutoksia tapahtumien ajaksi.

Kajaanin kaupungilla on oikeus neuvotella operaattoreiden kanssa erillisten rajoitusalueiden, kieltojen ja nopeusrajoitusten asettamisesta.

Pysäköinti

Operaattorien tulee huolehtia, että käyttäjiä ohjeistetaan turvalliseen pysäköintiin.

Sähköpotkulaudan saa polkupyörän tapaan pysäyttää tai pysäköidä myös jalkakäytävälle ja pyörätielle, mutta kuitenkin niin, ettei siitä aiheudu kohtuuttomasti haittaa muulle kulkemiselle. Sähköpotkulautaa ei saa jättää ajoradalle tai paikkaan, jossa se aiheuttaa törmäys- tai kaatumisvaaran.

Operaattorilla on vastuu huolehtia siitä, ettei pysäköinnistä synny merkittävää haittaa. Mikäli potkulautoja on pysäköity niin, että niistä aiheutuu vaaraa tai merkittävää haittaa, on operaattorin reagoitava mahdollisimman nopeasti siirtämällä lautoja. Esteettömyyteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Pysäköintialueita ei saa merkitä maastoon, vaan ohjauksen on tapahduttava sovelluksen kautta. Kiinteiden ja merkittyjen asemapaikkojen sijoittamisesta kaupungin alueelle tulee erikseen neuvotella sekä laatia näistä asianmukaiset vuokraussopimukset.

Palautteiden käsittely

Operaattorilla tulee olla riittävä valmius ja resurssit palautteiden käsittelyyn. Operaattorin täytyy

tarjota asiakkailleen suomalainen puhelinnumero sekä sähköinen palautekanava. Operaattorin on tarjottava ylläpidettävät ja toimivat suomenkieliset internet-sivut tai mobiilisovellus, josta löytyy tarvittavat asiakaspalvelun yhteystiedot. Operaattorin tulee selkeästi opastaa käyttäjiä jättämään palautteensa operaattorin palautekanavaan, ei kaupungin palautekanavaan. Asiakaspalvelukanava tulee olla selkeästi merkittynä laitteeseen.

Ongelmia aiheuttavien potkulautojen siirtäminen

Operaattorilla täytyy olla riittävästi resursseja potkulautojen siirtämiseen, säilytykseen ja huoltoa varten. Operaattorin on seurattava pysäköityjen potkulautojen sijainteja ja reagoitava mahdollisimman nopeasti siirtämällä haittaa aiheuttavat potkulaudat turvallisempaan paikkaan.

Potkulautojen siirtotarve voi syntyä esimerkiksi siitä, jos potkulautojen pysäköinnistä aiheutuu haittaa esimerkiksi liikkumiselle, pysäköinnille, logistiikalle tai kunnossapidolle, jos lautojen kasautuminen estää alueiden normaalin käytön tai jos lautoja on toiminta-alueen ulkopuolella. Jos potkulauta on rikkiäinen, operaattorin tulee siirtää se korjattavaksi kahden (2) vuorokauden sisällä vian tai häiritsevyyden ilmoittamisesta tai havaitsemisesta.

Pitkään käyttämättä olleet hylätyn oloiset tai muuta liikennettä haittaavasti pysäköidyt potkulaudat voidaan siirtää kaupungin varastoon. Tällöin siirto- ja säilytyskustannukset peritään operaattorilta.

Potkulautojen tunnistaminen

Potkulaudat täytyy tunnistaa operaattorin mukaisesti. Potkulaudat on oltava yksilöitävissä ID-numerolla. Potkulautojen täytyy olla voimassa olevan lainsäädännön mukaisia.

Avoin data ja raportointi

Operaattorin toivotaan luovuttavan anonymisoitua dataa ensisijaisesti avoimena julkiseen käyttöön, mutta vähintään kaupungin viranomaiskäyttöön suunnittelun ja liikkumisen palveluiden edistämiseksi. Kaikki käyttäjiin liittyvä henkilökohtainen data pitää suojata ja prosessoida vallitsevan kansallisen ja EU-lainsäädännön mukaisesti.